

Aguisín 2

Sainmhínte

Údaráis Réigiúnacha

Tá na fo-cheantair gheografacha i dTáblaí 1, 4, 12, 15, 18, 21, 23, 26 agus 29 bunaithe ar Údaráis Réigiúnacha. Bunaíodh an t-ocht réigiún seo faoin Acht Rialtais Áitiúil, 1991, Ordú Bunaithe na nÚdarás Réigiúnach, 1993 a tháinig i bhfeidhm ar an 1 Eanáir 1994.

Ainm an Réigiúin	Comhchontaetha	Cineál Réigiúin
Teorainn	An Cabhán Dún na nGall Liatroim An Lú Muineachán Sligeach	Contae Riaracháin Contae Riaracháin Contae Riaracháin Contae Riaracháin Contae Riaracháin Contae Riaracháin
Baile Átha Cliath	Baile Átha Cliath Dún Laoghaire-Rath an Dúin Fine Gall Átha Cliath Theas	Cathair Contae Riaracháin Contae Riaracháin Contae Riaracháin
Lár-Oirthear	Cill Dara An Mhí Cill Mhantáin	Contae Riaracháin Contae Riaracháin Contae Riaracháin
Lár Tíre	Laois Longfort Uíbh Fhailí An Iarmhí	Contae Riaracháin Contae Riaracháin Contae Riaracháin Contae Riaracháin
Lár-Iarthar	An Clár Luimneach Luimneach Tiobráid Árann Thuaidh	Contae Riaracháin Cathair Contae Riaracháin Contae Riaracháin
Oir-Dheisceart	Ceatharlach Cill Chainnigh Tiobráid Árann Theas Port Láirge Port Láirge Loch Garman	Contae Riaracháin Contae Riaracháin Contae Riaracháin Cathair Contae Riaracháin Contae Riaracháin
Iar-Dheisceart	Corcaí Corcaí Ciarraí	Cathair Contae Riaracháin Contae Riaracháin
An Iarthar	Gaillimh Gaillimh Maigh Eo Ros Comáin	Cathair Contae Riaracháin Contae Riaracháin Contae Riaracháin

Do dhaonáireamh 1991 agus daonáirimh roimhe baineadh úsáid as Réigiúin Phleanála mar fo-cheantair gheografacha

Aguisín 2 (ar lean)

Baile Iomlán agus Ceantair Iomlána Tuaithe

Is ionann an daonra sa Cheantar Iomlán Bhaile agus na daoine sin ina gcónaí i gconláin daonra de 1,500 cónaitheoirí nó níos mó. Ar mhaithe leis seo tá baile le teorainn sonraithe faoin dlí rangaithe ar bhunús an daonra iomláin, aon bhruach bhailte agus ceantair mhaguaird san áireamh.

Tá an daonra atá ina chónaí i ngach ceantar taobh amuigh de chonláin de 1,500 nó níos mó cónaitheoirí rangaithe mar chuid den Cheantar Iomlán Tuaithe. Coincheap ar mhaithe le staitisticí é an Ceantar Iomlán Tuaithe agus ní bhaineann sé leis an iar-aonad riaracháin Cheantair Tuaithe.

Líon Príobháideach Tí

Is é atá i gceist le *líon príobháideach tí* - duine amháin ina chónaí ina (h)aonar nó grúpa daoine (ní gá go mbeadh gaol eatarthu) a bhfuil cónaí orthu ag an seoladh céanna le comhsocruithe tí - is é sin, go roinneann siad ar a laghad béile amháin sa lá nó go roinneann siad seomra teaghlaigh nó seomra suí.

Líon príobháideach tí atá ina chónaí go buan i dteach, arasán nó seomra suí/leapa é *líon príobháideach buan tí* (féach ceist H1 ar an dara leathanach de fhoirm an daonáirimh).

Líon príobháideach tí atá ina chónaí i gcarbhán, teacht soghluaiste nó áitreabh sealadach eile é *líon sealadach príobháideach tí*, san áireamh tá an lucht taistil agus daoine gan dídean a bhí ina gcónaí ar na sráideanna oíche an daonáirimh (féach ceist H1 ar an dara leathanach de fhoirm an daonáirimh).

Líon tí neamh-phríobháideach (Áitreabh Comhchoiteann)

Is ionann *líon tí neamh-phríobháideach* agus grúpa daoine áirithe i dteach lóistín, óstán, teach aíochta, brú, beairic, ospidéal, teach altranais, scoil chónaithe, institiúid chráifeach, institiúid leasa, príosún nó long, &rl. D'fhéadfadh gnáthchónaitheoirí agus/nó cuairteoirí a bheith san áireamh i líon tí neamh-phríobháideach. Ach, déantar úinéirí agus bainisteoirí óstán, príomhoidí scoileanna cónaithe, daoine i gceannas cineálacha éagsúla institiúidí agus baill fhoirne, a chónaíonn le nó gan chlann, i lóistín faoi leith san áitreabh a rangú ina líonta príobháideacha tí.

Méid an líon tí

San áireamh le líon na ndaoine i líon tí tá méid iomlán na ndaoine le gnáthchónaí ann oíche Dé Domhnaigh, 23 Aibreán 2006, chomh maith leo siúd a bhí as láthair ón líon tí ar feadh níos lú ná trí mhí. Níl cuairteoirí a bhí i láthair sa líon tí oíche an daonáirimh san áireamh.

I ndaonáirimh roimhe b'ionann líon na ndaoine sa líon tí agus líon na ndaoine curtha san áireamh ann oíche an daonáirimh. Ní raibh gnáthchónaitheoirí a bhí as láthair go sealadach ag am an daonáirimh curtha san áireamh ach bhí cuairteoirí a bhí i láthair oíche an daonáirimh curtha san áireamh. Tá tionchar ag an sainmhíniú leasaithe a bhí in úsáid i ndaonáireamh 2006 ar chomparáidí idir líonta tí i dtáblaí 7 go 9 agus idir sheomraí i dtáblaí 10 agus 11. Ach, níl aon tábhacht ag baint leis na difríochtaí rangaithe de réir contae agus de réir ceantar uirbeach agus tuaithe.

An Duine Tagartha

An chéad duine sa líon tí a bhí aitheanta mar thuismitheoir, céile, páirtneir in aontíos nó ceann an líon tí neamh-teaghlaigh le gaolta ann é/í an duine tagartha i ngach líon tí príobháideach. Sa chás nach raibh a leithéid de dhuine sa líon tí, baineadh úsáid as an gcéad ghnáthchónaitheoir mar dhuine tagartha.

Aonad Tithíochta

Gnáth theach, arasán faoi leith nó áitreabh soghluaiste nó sealadach é aonad tithíochta, is cuma cé mhéid líonta tí príobháideacha atá ann; nuair nach bhfuil áitribh shealadacha san áireamh baineann an sainmhíniú le *aonad buan tithíochta*. Bailíodh sonraí i nDaonáireamh 2006 maidir le líon na líonta tí/na n-áitreabh, ach níor bailíodh sonraí maidir le líon na n-aonad tithíochta. Ní hionann seo agus an nós a bhí ann sa bhliain 1991 agus i ndaonáirimh chuí roimhe sin.

Aguisín 2 (ar lean)

Áitreabh Cónaithe Príobháideach

An seomra nó sraith seomraí atá i seilbh líon tí príobháideach in aonad buan tithíochta é áitreabh conaithe príobháideach. Mar sin tá comhfhreagracht ceann leis an gceann eile idir na líonta príobháideacha seo agus áitribh chónaithe príobháideacha agus tá a líon mar an gcéanna i ngach cás.

Líon na Seomraí

Is ionann líon na seomraí i seilbh ag teaghlach príobháideach agus líon iomlán na seomraí in úsáid ag an teaghlach. San áireamh tá cistiní, seomraí teaghlaigh, seomraí codlata, grianáin a suítear iontu agus seomraí staidéir. Níl seomraí folctha, leithris, cistinéid, seomraí acraí, seomraí comhairle, oifigí, siopaí, hallaí, léibhinn ná seomraí nach féidir a úsáid ach amháin le haghaidh stórála ar nós cupard san áireamh.

Leagan amach na Tuairisce

Baineann na sonraí i gCuid 1 den tuairisc seo le gach teaghlach príobháideach agus baineann an t-eolas i gCuid 2 le *teaghlaigh phríobháideacha/áitribh in aonaid bhuana tithíochta*. Sa chás nach raibh an cineál lóistín luaite tá sé san áireamh i gCuid 2 leis na *teaghlaigh phríobháideacha/áitribh in aonaid bhuana tithíochta*.

Aguisín 3

Sceideal na bhFoilseachán ó Dhaonáireamh 2006

Cur Síos	Dáta Foilseacháin
Réamh Thuairisc	19 Iúil 2006
Príomhthorthaí Déimeagrafacha	29 Márta 2007
Imleabhar 1 – An Daonra Rangaithe de réir Ceantair	26 Aibreán 2007
Imleabhar 2 – Aoiseanna agus Stádas Pósta	10 Bealtaine 2007
Imleabhar 3 – An Líon Tí, Aonaid Teaghlaigh agus Torthúlacht	31 Bealtaine 2007
* Staitisticí Daonra na gCeantar Beag (SAPS) – athróga déimeagrafacha	07 Meitheamh 2007
Príomhthorthaí Socheacnamaíocha	21 Meitheamh 2007
Imleabhar 4 – Gnátháit Chónaithe, Imirce, Áiteanna Breithe agus Náisiúntacht	05 Iúil 2007
Imleabhar 5 – Cúlra Eitneach nó Cultúr (Lucht Taistil na hÉireann san áireamh)	26 Iúil 2007
Imleabhar 6 – Tithíocht	16 Lúnasa 2007
Imleabhar 7 – Príomhstádas Eacnamaíoch agus Tionscail	06 Meán Fómhair 2007
Imleabhar 8 – Gairmeacha Beatha	20 Meán Fómhair 2007
Imleabhar 9 – An Ghaeilge	04 Deireadh Fómhair 2007
Imleabhar 10 – Oideachas agus Cáilíochtaí	18 Deireadh Fómhair 2007
*Staitisticí Daonra na gCeantar Beag (SAPS) – gach athróg	25 Deireadh Fómhair 2007
Imleabhar 11 – Míchumas, Cúramóirí agus Gníomhaíochtaí Deonacha	01 Samhain 2007
Imleabhar 12 – Taisteal chuig an Obair, An Scoil agus chuig an gColáiste	15 Samhain 2007
Imleabhar 12 – Creideamh	29 Samhain 2007

*Beidh Staitisticí Daonra na gCeantar Beag (SAPS) curtha ar fáil mar tháblaí idirghníomhacha, saor in aisce ar shuíomh idirlín na POS

Bailte

Ar mhaithe le daonáireamh tá dhá chineál bhaile ann, iad siúd le agus iad siúd gan teorainn sonraithe faoin ndlí.

I measc na mbailte le teorainneacha sonraithe faoin ndlí tá :

- (1) cúig Chathair;
- (2) cúig Bhúirg;
- (3) 75 Baile.

Tá liosta de gach baile le teorainn sonraithe faoin ndlí tugtha in Aguisín 3.

Faoi Roinn 62 den Acht Rialtais Áitiúil, 1994 (I.R. 171 de 1994, níl stádas baile ag an sé bhaile seo a leanas níos mó: Callain, Fiodh Ard, An Caisleán Nua, Ráth Caola, Ros Comáin agus An Tulach. Tá deireadh tagtha anois leis an Acht um Fheabhsúcháin Bhaile faoin Acht Rialtais Áitiúil, 2001 (I.R. 591 de 2001). Faoi Acht seo tugtar anois Bailte ar cheantair a bhíodh ina gCeantair Uirbeacha, mar a tugtar freisin ar an 26 baile a bhíodh cheana ina mbailte faoin Acht um Fheabhsúcháin Bhaile.

Tugtar “bailte daonáirimh” ar bhailte nach bhfuil teorainneacha acu atá sonraithe faoin ndlí. Leagann an Phríomh-Oifig Staidrimh a dteorainneacha síos, ar mhaithe le cúinsí daonáirimh amháin. Bhí 664 baile mar seo ann sa bhliain 2006.

(i) Bailte le Teorainneacha Sonraithe faoin ndlí

I gcás bailte le teorainneacha atá sonraithe faoin dlí is gá, ar mhaithe le cúrsaí riaracháin, figiúirí daonra a chur le chéile do na ceantair taobh istigh de na teorainneacha seo. Ach, tá go leor de na bailte seo tar éis fáis amach thar na teorainneacha atá leagtha síos dóibh sa dlí. Mar thoradh bheadh líon mór daoine sna pobail ina bhfuil na bailte seo mar chroí lár acu fágtha amach dá mbeadh an clúdach coinnithe go beacht chuig teorainneacha sonraithe faoin dlí. Tá an fhadhb seo ag fáil níos mó ó dhaonáireamh amháin chuig an gcéad cheann eile agus ceantair uirbeacha ag leathnú amach níos mó isteach sna ceantair taobh leo. Is iondúil nach mbíonn athbhreithnithe ar na teorainneacha dlíthiúla déanta chomh tapaidh leis an bhforbairt mar gheall go mbraitheann siad ar cheisteanna eile seachas an gá atá le ceantair uirbeacha a leagan amach ar mhaithe le Daonáireamh.

Baineann cuid mhaith d'anailís an daonáirimh ar ollmhéid na ngrúpaí daonra agus ní hamháin le ceantair taobh istigh de theorainneacha sonraithe faoin dlí. Mar sin, in áiteanna ina bhfuil na ceantair uirbeacha fásta amach taobh amuigh den teorainn sonraithe faoin dlí, leagann an Phríomh-Oifig Staidrimh síos teorainneacha nua a shonraíonn na ceantair *fo-uirbeacha* de Chathracha/Buirgí agus *ceantair mhaguaird* de bhailte dlíthiúla eile ar mhaithe leis an daonáireamh.

Déantar bruach bhailte/ceantair mhaguaird a shainmhíniú, de réir moltaí na Náisiúin Aontaithe, mar leanúint ar chonlán daonra faoi leith taobh amuigh dá theorainn atá sonraithe faoin dlí agus ina bhfuil gach áitreabh cónaithe le daoine i seilbh faoi 200 méadar ón áitreabh cónaithe le daoine i seilbh is giorra. Déantar bruach bhaile nó ceantair mhaguaird nua a shainmhíniú sa chás amháin go bhfuil ar a laghad 20 áitreabh cónaithe le daoine i seilbh taobh amuigh den teorainn sonraithe faoin dlí taobh istigh den teorainn nua seo. Leis an riail 200 méadar ní chuirtear san áireamh foirgnimh thionsclaíocha, gnó agus siamsaíochta mar fhoirgnimh a bhriseann leanúnachas an cheantair faoi fhoirgnimh.

Rinneadh ceantair fo-uirbeach do Chathair Átha Cliath agus do Chathair Chorcaí a shonrú don chéad uair i nDaonáireamh 1951. Do Dhaonáireamh 1956 rinneadh gach baile le teorainn sonraithe faoin dlí a scrúdú i gcomhair leis na hÚdaráis Áitiúla cuí agus nuair ba ghá, rinneadh ceantair fo-uirbeacha nó ceantair mhaguaird a shainmhíniú ar chúiseanna daonáirimh. Rinneadh athbhreithniú ar na teorainneacha fo-uirbeacha do gach daonáireamh ina dhiaidh sin. Rinneadh athbhreithniú cuimsitheach mar chuid den chéim phróiseála de Dhaonáireamh 2006.

(ii) Bailte Daonáirimh

Mar a bhí i ndaonáirimh ó 1971, déantar baile daonáirimh a shainmhíniú mar chonlán de chaoga áitreabh cónaithe i seilbh nó níos mó, gan teorainn sonraithe faoin dlí, ina bhfuil taobh istigh d'achar 800

méadar bunghrúpa de thríocha teach cónaithe i seilbh ar dhá thaobh an bhóthair nó fiche teach cónaithe i seilbh ar thaobh amháin den bhóthar. Rinneadh athbhreithniú iomlán ar theorainneacha bailte atá ann cheana agus bailte a d'fhéadfadh a bheith ina mbailte daonáirimh mar chuid de chéim phróiseála Dhaonáirimh 2006. Mar chuid den athbhreithniú seo rinneadh teorainneacha bailte daonáirimh a bhí bunaithe cheana a leathnú amach nuair ba chúig ag baint úsáide as an riail 200 méadar mar atá sonraithe thuas do cheantair fo-uirbeacha. Bunaíodh 52 baile nua daonáirimh do Dhaonáireamh 2006. Chomh maith, déanadh bailte daonáirimh de shé bhaile nach raibh ina mbailte sonraithe faoin dlí níos mó (féach an leathanach roimhe seo).

Do dhaonáirimh 1926 go 1951 bhí baile daonáirimh sainmhínithe go simplí mar chonlán de fiche nó níos mó tithe ag díreach teorainn an bhaile a bhí fágtha faoin áiritheoir indibhidiúil le déanamh amach. Mar chuid den athbhreithniú ginearálta ar bhailte do Dhaonáireamh 1956 rinneadh teorainneacha na mbailte daonáirimh a leagan síos i gcomhair leis na hÚdaráis Áitiúla éagsúla ag cur na bprionsabal céanna i bhfeidhm i ngach ceantar den tír. Rinneadh athrú ar shainmhíniú baile daonáirimh ag Daonáireamh 1956, ó fiche teach go fiche teach le daoine i seilbh; cuireadh an sainmhíniú seo i bhfeidhm freisin do Dhaonáirimh 1961 agus 1966.

Tá daonra na mbailte tugtha i dTáblaí 5, 7 agus 12. Tá daonra iomlán na mbailte ar fad agus a mbruach bhailte nó a gceantar maguaird nuair is cúig tugtha i dTábla 5, in ord méid taobh istigh de chontaetha. Tá liosta in ord aibítire de na bailte ar fad sa tír, lena ndaonra, tugtha i dTábla 12. I dTábla 7 tá bailte le daonra de 1,500 agus níos mó rangaithe i ngrúpaí méid bunaithe ar dhaonra iomlán. Is ionann daonra iomlán sa chomhthéacs seo agus daonra na mbailte, le bruach bhailte agus ceantair mhaguaird san áireamh, más ann dóibh.